of Information Security of Ukraine. It is noted that regulation and administration as social phenomena, having a common scope, affect differently the objects of administration in order to achieve particular results, i.e. the realization of set goals and targets of administrative influence.

The classification of functions of government regulation in the field of information security, depending on their content, is proposed. In particular, the article discloses the essence of the following functions: of organizational support, of legal support, of information support, of logistical and financial support, of state control, of rapid response to offences in the field of information security, of creating conditions for the formation of a secure information space in Ukraine, of ensuring openness and transparency of the state to the citizens, of forming a positive international image of Ukraine.

In addition, it is proposed to classify the functions of government regulation in the field of information security by origin of respective threats into internal functions and external ones, and by rapidness of response to threats in the field of information security into permanent functions and operational ones.

It is substantiated that at the present stage of state-building in Ukraine, government regulation in the field of ensuring information security is multifunctional activity, which is caused by a wide range of information security threats and the need for adequate state response to each of the threats to the information environment. The only basic program document defining the main functions of government regulation in the field of ensuring information security is the Doctrine of Information Security of Ukraine, approved by the Decree of the President of Ukraine. The application of the provisions of the said document allows to distinguish the proposed features. However, the status of their normative definition remains unsatisfactory and their regulation needs to be specified in view of the legislative provisions determining the status of the institutions that implement them.

Key words: information, information security, national security, public administration, government regulation; functions of government regulation.

DOI: 10.36695/2219-5521.1.2020.32

УДК 342.9

О.А. ШИЯН

Олексій Анатолійович Шиян, аспірант Інституту
держави і права імені В.М. Корецького НАН України*
ORCID: 0000-0002-9419-1324

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Постановка проблеми. Необхідність державного регулювання інноваційних процесів зумовлюється загальносуспільним значенням інновацій. При цьому інноваційна діяльність являє собою складний процес трансформації новачії (нової ідеї) у нововведення (практично втілену нову ідею), а нововведення – в інновацію. Ефективність такого процесу характеризується наявністю цілої низки взаємозалежних факторів. Такими факторами можуть бути умови державної політики у сфері інноваційних процесів, наявність належного рівня розвитку науки і техніки на даному етапі розвитку суспільства, рівень підготовки як наукового, науково-технічного персоналу так і менеджменту суб'єкта, який взяв курс на реалізацію новачії та доведення її до інновації тощо.

Сукупність вказаних вище факторів являє собою національну інноваційну систему України. Поняття національної інноваційної системи зустрічається в законодавстві України, проте зміст цього явища та роль держави у його регулюванні не повністю розкрито.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Варто зазначити, що проблемам правового регулювання інноваційної діяльності присвячені праці Ю.Є. Атаманова, Т.В. Васильченка, О.В. Голяшкіна, С.І. Федчук тощо. Разом із тим питанню визначення поняття «національна інноваційна система» та ролі держави у її регулюванні приділено досить мало уваги.

Постановка завдання. Дослідити поняття національна інноваційна система України та роль державного регулювання у такій системі. Запропонувати зміни до чинного законодавства для поліпшення правового регулювання інноваційної діяльності.

Виклад основного матеріалу. У ч. 1 ст. 9 Закону України «Про інноваційну діяльність»¹ зазначається, що центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інновацій, здійснює нормативно-правове забезпечення у сфері інновацій, допомагає розвитку інноваційного потенціалу України та національної інноваційної системи.

Станом на сьогодні відсутнє законодавче визначення поняття «національна інноваційна система». При цьому у науковій літературі не простежується єдиного підходу щодо трактування сутності цього поняття.

Основоположниками концепції національних інноваційних систем прийнято вважати Б.-А. Лундвала (Швеція), Р. Нельсона (США), К. Фрімена (Великобританія). Зазначені науковці мали різні підходи до трактування поняття, що в основному було зумовлено різними завданнями дослідження та поглядами на різні явища та процеси. Так, Р. Нельсон досліджував виключно технологічні інновації, тоді як Б.-А. Лундвал і К. Фрімен вивчали поряд із технологічними й нетехнологічними інноваціями, зокрема інституціональні, соціальні, освітні інновації, а також організаційні зміни².

© О.А. Шиян, 2020

* *Oleksii Shyian, Postgraduate Student of V.M. Koretsky Institute of State and Law NAS of Ukraine*

К. Фрімен звертав увагу, що національна інноваційна система виступає як мережа інституцій державного та приватного секторів, чия діяльність і взаємодія ініціює, імпортує, модифікує та поширює нові технології³. Б.-А. Лундвал зосередив свою увагу на дослідженні взаємозв'язку між виробниками та споживачами знань. З його точки зору, національною інноваційною системою можна визначити набір елементів і зв'язків, які взаємодіють у процесі виробництва, розподілу та використання нового, економічно вигідного знання і знаходяться або походять з території національної держави⁴. У свою чергу, Р. Нельсон визначав національну інноваційну систему як сукупність інститутів, чия взаємодія визначає інноваційну продуктивність (ефективність) національних фірм⁵.

Наразі можна виділити три підходи щодо визначення сутності національної інноваційної системи, зокрема:

1. *Інституційний підхід*, відповідно до якого національною інноваційною системою визначається сукупність взаємопов'язаних інститутів (організацій), які створюють сприятливий клімат у державі для проведення ефективної інноваційної діяльності.

Вважаємо, що такий підхід щодо трактування поняття дещо звужений, оскільки основна увага акцентується на забезпечувальній функції інституцій щодо створення належних умов для інноваційної діяльності.

2. *Організаційний підхід*. Прибічниками цього підходу національна інноваційна система трактується як сукупність суб'єктів (організацій), які безпосередньо здійснюють інноваційну діяльність. Зокрема, Л.А. Яремко розглядає національну інноваційну систему як сукупність взаємопов'язаних організацій (структур), що займаються виробництвом та комерційною реалізацією наукових знань і технологій у межах національних кордонів⁶. Група українських вчених під керівництвом І.П. Макаренка трактує національну інноваційну систему як сукупність національних державних, приватних і громадських організацій і механізмів їхньої взаємодії, у межах яких створюються, зберігаються й поширюються нові знання та технології⁷.

З нашої точки зору, організаційний підхід дещо надмірно акцентує увагу на суб'єктах, які безпосередньо здійснюють інноваційну діяльність.

3. *Змішаний підхід*. Прибічники цього підходу здійснили спробу об'єднати вказані вище інституційний та організаційний підходи. Відтак, з їх точки зору національна інноваційна система являє собою сукупність організацій, які беруть безпосередню участь в інноваційному процесі, а також інститутів, які створюють сприятливі умови для їх реалізації. Так, Л. Федулова та М. Пашута зазначають, що «національна інноваційна система – це сукупність взаємопов'язаних організацій (структур), зайнятих виробництвом і комерціалізацією наукових знань і технологій у межах національних кордонів, малих і великих компаній, університетів, лабораторій, технопарків та інкубаторів, як комплексу інститутів правового, фінансового й соціального характеру, що забезпечують інноваційні процеси і мають потужне національне коріння, традиції, політичні та культурні особливості»⁸. О.П. Кавтиш та А.В. Гречко визначають національну інноваційну систему як динамічну, відкриту, структуровану підсистему міжнародної інноваційної системи, що складається із взаємопов'язаних активно співпрацюючих інституцій та забезпечувальних інститутів, які задіяні у процесі створення, акумуляції та реалізації наукових знань, техніки і технологій з урахуванням правових, економічних, організаційних, соціально-культурних умов інноваційного процесу в межах національного господарства і на основі стратегії науково-технологічного розвитку, основною метою якої є підвищення конкурентоспроможності економіки та рівня життя населення⁹.

Варто зазначити, що відповідно до Концепції розвитку національної інноваційної системи, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 червня 2009 р. № 680-р¹⁰, національна інноваційна система – це сукупність законодавчих, структурних і функціональних компонентів (інституцій), які задіяні у процесі створення та застосування наукових знань та технологій і визначають правові, економічні, організаційні та соціальні умови для забезпечення інноваційного процесу

Як бачимо, у вказаній Концепції підтримується позиція стосовно змішаного підходу щодо трактування поняття «національна інноваційна система», оскільки, з одного боку, вказується про наявність статичного компоненту системи (інституцій), а з іншого, – на динамічну характеристику цих компонентів.

Ю.Є. Атаманова у своїй праці «Концептуальні підходи до систематизації інноваційного законодавства та розроблення проекту Інноваційного кодексу України» зазначає, що основоположним принципом при розробленні такого кодифікованого акта доцільно обрати принцип нормативно-правового забезпечення створення та ефективного функціонування національної інноваційної системи (далі – НІС), що дасть змогу забезпечити економічний базис адекватною йому правовою надбудовою¹¹. При цьому науковець зазначає, що проект Інноваційного кодексу України визначає національну інноваційну систему як систему економічно, організаційно та юридично взаємодіючих суб'єктів наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності, інші підприємства, установи, організації, а також фізичні особи та їх колективи, які здійснюють, забезпечують та/або сприяють проведенню наукових досліджень, розробленню, комерціалізації та практичному застосуванню результатів інтелектуальної діяльності й інноваційних об'єктів у межах національних кордонів¹².

З нашої точки зору, запропоноване визначення національної інноваційної системи досить слушне, адже акцентує увагу, що національною інноваційною системою визначається саме взаємодіюча система елементів (інституцій). При цьому, на нашу думку, визначення потребує певного доопрацювання, оскільки центральне місце у визначенні має займати саме поняття «інновація», а не результат інтелектуальної діяльності чи інноваційний об'єкт.

Варто вказати, що в науковій літературі прийнято виділяти два підходи щодо структури національної інноваційної системи, зокрема: 1) залежно від ступеня участі в інноваційних процесах та 2) залежно від функцій в такому процесі.

Згідно з першим підходом виділяють інститути, що беруть безпосередню участь у процесі виробництва, розповсюдження, використання нового знання, та інститути, які формують середовище, в якому відбуваються інноваційні процеси. Так, І.В. Багрова та О.Л. Черевко виділяють дві підсистеми національної інноваційної системи:

- генерація знань, освіта і професійна підготовка, виробництво продукції та послуг;
- інноваційна інфраструктура, зокрема й фінансове та інформаційне забезпечення¹³.

Згідно з другим підходом основні елементи національної інноваційної системи виокремлюють залежно від того, які функції вони виконують в інноваційному процесі. В.В. Побірченко виділяє такі основні структурні блоки національної інноваційної системи: І. Креативний блок, або блок породження знання (університети, наукові інститути, окремі фахівці, складні соціальні мережі, що забезпечують неформальну взаємодію дослідників з різних інститутів та університетів). ІІ. Блок трансферу технологій. ІІІ. Блок фінансування. ІV. Блок виробництва. V. Блок підготовки кадрів¹⁴.

Відповідно до згаданої вище Концепції розвитку національної інноваційної можна виділити такі підсистеми національної інноваційної системи:

1) державного регулювання, що складається із законодавчих, структурних і функціональних інституцій, які встановлюють та забезпечують дотримання норм, правил, вимог в інноваційній сфері та взаємодію всіх підсистем національної інноваційної системи;

2) освіти, що складається з вищих навчальних закладів, науково-методичних і методичних установ, науково-виробничих підприємств, державних і місцевих органів управління освітою, а також навчальних закладів, які проводять підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації кадрів;

3) генерації знань, що складається з наукових установ та організацій незалежно від форми власності, які проводять наукові дослідження і розробки та створюють нові наукові знання й технології, державні наукові центри, академічні та галузеві інститути, наукові підрозділи вищих навчальних закладів, наукові та конструкторські підрозділи підприємств;

4) інноваційної інфраструктури, що складається з виробничо-технологічної, фінансової, інформаційно-аналітичної та експертно-консалтингової складової, а також з технополісів, технологічних і наукових парків, інноваційних центрів та центрів трансферу технологій, бізнес-інкубаторів та інноваційних структур інших типів; інформаційних мереж науково-технічної інформації, експертно-консалтингових та інжинірингових фірм, інституційних державних та приватних інвесторів;

5) виробництва, що складається з організацій та підприємств, які виробляють інноваційну продукцію і надають послуги та (або) є споживачами технологічних інновацій.

Необхідно зазначити, що вказана вище система дієва та ефективна лише при належному функціональному зв'язку її елементів. Ці елементи є взаємопов'язаними, а тому при відсутності належного розвитку одного із них вся національна інноваційна система зазнає негативних наслідків.

Державне регулювання інноваційної діяльності, яке відбувається у певних формах та шляхом застосування певних засобів, є основою державного регулювання інноваційних процесів та проявляє себе в усіх елементах національної інноваційної системи. Відтак, відсутність належного організаційно-правового регулювання інноваційної діяльності впливає на всю національну інноваційну систему України.

Підтвердженням цьому є наявність однієї із найбільш гострих проблем розвитку та впровадження інновацій – так звана відірваність науки від практики, відсутність практичного використання і (або) комерціалізації наукових винаходів і розробок. Наукові розробки і винаходи часто є цілком непотрібними для реального застосування та практики виробництва, управління тощо. Ці винаходи й розробки часто так і залишаються в лабораторії чи в науково-дослідному інституті й ніколи не втілюються в життя. Наприклад, нові технічні рішення на рівні винаходу були використані у процесі створення лише 9 % загальної кількості зразків нової техніки¹⁵.

З нашої точки зору, проблема відірваності науки від практики зумовлена недостатнім рівнем функціональних зв'язків підсистем національної інноваційної системи України. У такій ситуації кожна підсистема знаходиться в певній ізольованості щодо іншої підсистеми та розвивається самостійно.

Зауважимо, що державне регулювання підсистем національної інноваційної системи за всієї динаміки розвитку нормативно-правової бази в цій сфері не можна вважати ефективним. Більшість документів, що були прийняті за останні 10–15 років, мають описовий або декларативний характер і не забезпечують повномасштабного регулювання суспільних відносин, які виникають у процесі розроблення, створення та поширення інноваційного продукту, його втілення як інновації із подальшою комерціалізацією. У чинному законодавстві домінують численні розрізнені підзаконні нормативно-правові акти¹⁶.

Необхідно зазначити, що Україна першою серед держав СНД законодавчо закріпила курс на науково-технологічне оновлення економіки. У прийнятому в 1991 р. Законі України «Про основи державної політики у сфері науки і науково-технічної політики» було констатовано, що саме науково-технічний прогрес є головним фактором розвитку суспільства та проголошено, що «державна надає пріоритетну підтримку розвитку науки як визначального джерела економічного зростання». У дещо іншій редакції ця теза підтверджена і в Законі України «Про наукову і науково-технічну діяльність», який було прийнято у 1998 р. замість названого вище: «Розвиток науки і техніки є визначальним фактором прогресу суспільства, підвищення добробуту його членів, їх духовного та інтелектуального зростання»¹⁷.

При цьому, як зазначено у Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, схваленій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р¹⁸, сучасний стан інноваційної діяльності є наслідком відсутності стратегічного бачення та послідовної державної політики щодо переведення України на інноваційний шлях розвитку, формування національної інноваційної екосистеми

(сукупності інституцій, відносин, а також різних видів ресурсів, задіяних у процесі створення та застосування наукових знань та технологій, що забезпечують розвиток інноваційної діяльності), яка забезпечувала б його реалізацію і підвищувала розвиток інноваційної культури в державі, використовуючи, крім фінансових, інші механізми розвитку інноваційної діяльності.

У зазначеній Стратегії також вказується, що *попри наявність окремих елементів, відсутня цілісна національна інноваційна система*, призначення якої – створення інноваційних продуктів (процесів) та їх швидке виведення на ринок (впровадження). Наявні в Україні структурні елементи національної інноваційної екосистеми та нормативно-правове поле їх функціонування не вибудовані в єдину конструкцію, тому результати діяльності цих елементів поодинокі та не мають синергетичного ефекту, який повинен полягати у збільшенні ефективності національного виробництва товарів (послуг) та посилення їх конкурентоспроможності за рахунок широкомасштабного впровадження результатів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок.

Висновки. Вважаємо, що для поліпшення розвитку інноваційної сфери в Україні необхідно на законодавчому рівні у Законі України «Про інноваційну діяльність» врегулювати питання національної інноваційної системи, її складових елементів (підсистем), принципів взаємодії елементів (підсистем) між собою тощо.

З нашої точки зору національну інноваційну систему варто визначити як цілісну систему суб'єктів інноваційної діяльності, які здійснюють, забезпечують та/або сприяють розробленню, комерціалізації та практичному застосуванню результатів інтелектуальної діяльності для створення (застосування) інновацій.

¹ Про інноваційну діяльність: Закон України від 4 липня 2002 р. № 40-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 36. Ст. 266.

² Буняк Н.М. Сутність національної інноваційної системи. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=633> (дата звернення: 04.03.2020).

³ Freeman C. *Technology Policy and Economic Performance: Lessons from Japan*. London: Pinter, 1987. 155 p.

⁴ Lundvall B-A. *National Innovation Systems: Towards a Theory of Innovation and Interactive Learning*. London, Printer, 1992.

⁵ Nelson R. *National Innovation Systems. A Comparative Analysis*. New York/Oxford, Oxford University Press, 1993.

⁶ Яремко Л.А. Національна інноваційна система та її формування в Україні. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2007. № 1(68). С. 54–57.

⁷ Національна інноваційна система України: проблеми і принципи побудови / за наук. ред. І.П. Макаренка. Київ: Інститут проблем національної безпеки. 2007. С. 36.

⁸ Федулова Л., Пашута М. Розвиток національної інноваційної системи. *Економіка України*. 2005. № 4. С. 36.

⁹ Кавтиш О.П., Гречко А.В. Теоретико-методологічні підходи до визначення національної інноваційної системи. *Інноваційна економіка*. Всеукраїнський науково-виробничий журнал. 2011. № 2. С. 223–228.

¹⁰ Концепція розвитку національної інноваційної системи, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку національної інноваційної системи» від 17 червня 2009 р. № 680-р. *Офіційний вісник України*. 2009. № 47. С. 533. Ст. 1593.

¹¹ Атаманова Ю.Є. Концептуальні підходи до систематизації інноваційного законодавства та розроблення проекту Інноваційного кодексу України. *Вісник Академії правових наук України*: зб. наук. пр. Харків. 2011. № 2. С. 123–131.

¹² Там само. С. 124.

¹³ Буняк Н.М. Сутність національної інноваційної системи. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=633> (дата звернення: 04.03.2020).

¹⁴ Побірченко В.В. Національні інноваційні системи в глобальній економіці. *Ученые записки Таврического национального университета имени В.И. Вернадского*. 2011. Т. 24(63). № 1. С. 155–163 (Серия «Экономика и управление»).

¹⁵ Державна політика в інноваційній сфері. URL: http://cep.org.ua/files/%D0%92%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF_%D1%88%D0%B2%D1%81_2.doc (дата звернення: 04.03.2020).

¹⁶ Чикаренко І. Проблеми державного регулювання інноваційної діяльності в Україні. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2012. С. 95–96.

¹⁷ Висоцька І.Б. Стан та проблеми інноваційної діяльності промисловості. *Науковий вісник НЛТУ України*: зб. наук.-техн. праць. Львів: НЛТУ України, 2008. Вип. 18.10. С. 279–286.

¹⁸ Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р. *Офіційний вісник України*. 2019. № 57. С. 139. Ст. 1983.

Резюме

Шиян О.А. Деякі питання державного регулювання національної інноваційної системи України.

У статті досліджується явище національної інноваційної системи України як системи взаємозалежних та взаємопов'язаних елементів. Розглядається роль державного регулювання в структурі національної інноваційної системи України. Пропонується внесення змін до чинного законодавства для покращення правового регулювання інноваційної діяльності в Україні.

Ключові слова: державне регулювання, інноваційна діяльність, національна інноваційна система, інновації.

Резюме

Шиян А.А. Некоторые вопросы государственного регулирования национальной инновационной системы Украины.

В статье исследуется явление национальной инновационной системы Украины как системы взаимозависимых и взаимосвязанных элементов. Рассматривается роль государственного регулирования в структуре национальной инновационной системы Украины. Предлагается внесение изменений в действующее законодательство для улучшения правового регулирования инновационной деятельности в Украине.

Ключевые слова: государственное регулирование, инновационная деятельность, национальная инновационная система, инновации.

Summary

Oleksii Shyian. Some issues of state regulation of the National innovation system of Ukraine.

In the Article it has been outlined the problems of absence of definition of the national innovation system of Ukraine in the Ukrainian Laws. In addition, it has been paid attention that there is no unique position about definition of national innovation system in scientific field.

In order to improve the development of the innovation sphere in Ukraine, it is necessary to regulate the issues of the national innovation system, its elements (subsystems), the principles of interaction of elements (subsystems) among it etc. at the legislative level in the Law of Ukraine "On Innovative Activity".

The development of the innovation sphere requires comprehensive state regulation on all elements of the national innovation system. There is a problem nowadays - so-called separation of science from practice, the lack of practical use and (or) commercialization of scientific inventions and developments. Scientific developments and inventions are unnecessary for the current application and practice of production, management. These inventions and developments are often left in the laboratory or at research institutes and never brought to life.

From our point of view, the problem of separation of science from practice is caused by the level of insufficient functional connections of subsystems of the national innovation system of Ukraine. In this situation, each subsystem is partly isolated from the other subsystems and evolves independently.

On the basis of the considered material, it has been proposed an author's definition of the national innovation system as a coherent system of innovation actors who carry out, provide and / or facilitate the development, commercialization and practical application of intellectual output to create (apply) innovation.

The author proposed to amend the Law of Ukraine "On Innovative Activity", in particular to consolidate the definition of the national innovation system in this Law.

Key words: state regulation, innovative activity, national innovation system, innovation.

DOI: 10.36695/2219-5521.1.2020.33

УДК 342.9:58(1-751.3)(477)

Т.П. РОДІК

*Тетяна Петрівна Родік, аспірант Академії праці, соціальних відносин і туризму Федерації професійних спілок України**

ORCID: 0000-0003-3681-368X

УДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ДЕНДРОЛОГІЧНИХ ПАРКІВ В УКРАЇНІ

Постановка проблеми. Дендрологічні парки в нашій державі є важливими осередками збереження біологічного різноманіття, мають значну історико-культурну та природоохоронну цінність, а деякі дендрологічні парки, маючи заповідний статус, є ключовими територіями у формуванні екомережі. Ефективність функціонування дендропарків як природоохоронних, рекреаційних, культурно-освітніх, науково-дослідних установ можливе лише за умови ефективної правової охорони. З огляду на це актуальними є дослідження особливостей адміністративно-правової охорони дендрологічних парків, виявлення недоліків у правовому регулюванні вказаного питання, а також пошуку шляхів удосконалення правової регламентації охорони дендропарків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремим теоретичним та практичним питанням правової охорони навколишнього природного середовища, природно-заповідного фонду України та його складових категорій присвячені праці О.А. Улютіної, І.Д. Казанчук, Л.П. Коваленко, В.С. Єршової, Я. Герасименко, Р.А. Гольонко та ін.

Формування мети статті. Основною метою даної статті є окреслення особливостей та проблем, які перешкоджають належному здійсненню адміністративно-правової охорони й визначення шляхів вдосконалення адміністративно-правової охорони дендрологічних парків.

Виклад основного матеріалу. Ефективна правова охорона дендрологічних парків має важливе значення, оскільки йдеться про охорону унікальних об'єктів культурної спадщини, парків-пам'яток садово-паркового мистецтва, пам'яток природи, що мають заповідний статус, та про збереження генетичного фонду живої природи загалом.

Досліджуючи правову охорону дендропарків, необхідно зробити акцент саме на адміністративно-правовій охороні. У цьому ми цілком погоджуємось з думкою В.С. Єршової про те, що в рамках адміністративно-правової охорони передбачена найбільша частина заходів, які спрямовані на використання всієї сукупності адміністративно-правових засобів, способів, методів впливу на суспільні відносини у цій сфері (йдеться про охорону навколишнього природного середовища в цілому), спрямованих на недопущення порушень допустимих меж поведінки людей, а також забезпечення правопорядку та належного управління з боку держави¹.